

XII: ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ (1450 ਤੋਂ 1966 ਈ.)

I. ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਰਾਜਨੀਤੀ, ਸਮਾਜ, ਅਤੇ ਧਰਮ (1450 ਤੋਂ 1550 ਈਸਵੀ)

1. ਭੂਮਿਕਾ
2. ਰਾਜਨੀਤਕ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ
3. ਮੁਸਲਿਮ ਸਮਾਜ
4. ਹਿੰਦੂ ਸਮਾਜ
5. ਇਸਲਾਮ: ਸੁੰਨੀ, ਸ਼ੀਆ ਅਤੇ ਸੂਫੀ
6. ਸ਼ਵ, ਵੈਸ਼ਨਵ ਅਤੇ ਸ਼ਾਕਤ ਸੰਪਰਦਾਵਾਂ
7. ਨਵੀਆਂ ਧਾਰਮਿਕ ਲਹਿਰਾਂ: ਗੋਰਖਨਾਥੀ ਜੋਗੀ, ਵੈਸ਼ਨਵ ਭਗਤੀ ਅਤੇ ਭਗਤ ਕਬੀਰ ਜੀ

II. ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ (1469–1539): ਇਕ ਨਵਾਂ ਧਰਮ ਅਤੇ ਨਵਾਂ ਪੰਥ

1. ਭੂਮਿਕਾ
2. ਸਮਕਾਲੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਤਿੱਖੀ ਆਲੋਚਨਾ
3. ਸਮਕਾਲੀ ਸਮਾਜਿਕ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ
4. ਸਮਕਾਲੀ ਧਰਮਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ
5. ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਧਰਮ
6. ਸਿੱਖ ਪੰਥ

III. ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਦਾ ਵਿਕਾਸ (1539–1606)

1. ਭੂਮਿਕਾ
2. ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੀ ਰਚਨਾ
3. ਆਦਿਗ੍ਰੰਥ ਦਾ ਸੰਕਲਨ

4. ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਿੱਖ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦਾ ਵਿਕਾਸ
5. ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸ਼ਹੀਦੀ

IV. ਮੁਗਲ ਸਾਮਰਾਜ ਨਾਲ ਟਾਕਰਾ (1606-75)

1. ਭੂਮਿਕਾ
2. ਗੁਰੂ ਹਰਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਬਦਲੀ ਸਥਿਤੀ ਲਈ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰੀਆ
3. ਮੁਗਲ ਸ਼ਾਸਕਾਂ ਵਲੋਂ ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲ
4. ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰੀਆ
5. ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸ਼ਹੀਦੀ

V. ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ : ਖਾਲਸਾ ਦੀ ਸਿਰਜਨਾ ਤੇ ਬਾਅਦ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ (1666-1708)

1. ਭੂਮਿਕਾ
2. ਜੰਗੀ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ (1680-98)
3. ਖਾਲਸਾ ਦੀ ਸਿਰਜਨਾ (1699)
4. ਆਨੰਦਪੁਰ ਲਈ ਲੜਾਈਆਂ
5. ਚਮਕੌਰ ਦੀ ਲੜਾਈ ਅਤੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਦੀ ਸ਼ਹੀਦੀ
6. ਔਰਗੰਜ਼ਬ ਅਤੇ ਬਹਾਦਰਸ਼ਾਹ ਨਾਲ ਸਮਝੌਤੇ ਲਈ ਗੱਲਬਾਤ
7. ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੰਦੇੜ ਵਿੱਚ

VI. ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ ਅਤੇ ਪਹਿਲਾ ਸਿੱਖ ਰਾਜ (1708-16)

1. ਭੂਮਿਕਾ
2. ਆਰੰਭਿਕ ਜਿੱਤਾਂ ਅਤੇ ਸਰਹੰਦ ਉੱਤੇ ਕਬਜ਼ਾ (1709-10)
3. ਪ੍ਰਭੂਸੱਤਾ ਦਾ ਐਲਾਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਪ੍ਰਬੰਧ
4. ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਖਾਲਸਾ ਦੇ ਵਿਰੁਧ ਬਹਾਦਰਸ਼ਾਹ ਦੀ ਮੁਹਿੰਮ (1710-12)
5. ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਅਤੇ ਫਰੁੱਖਸਿਯਰ ਦੀ ਜੰਗੀ ਕਾਰਵਾਈ (1712-13)

6. ਸੰਘਰਸ਼ ਦਾ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣਾ (1714-15)

7. ਸ਼ਹੀਦੀਆਂ (1716)

VII. ਪ੍ਰਭੂਸੱਤਾ ਲਈ ਖਾਲਸੇ ਦਾ ਸੰਘਰਸ਼

1. ਭੂਮਿਕਾ

2. ਮੁਗਲ ਸੂਬੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁਧ ਗਤੋਵਿਧੀਆਂ (1716-52)

3. ਅਹਮਦਸ਼ਾਹ ਅਬਦਾਲੀ ਨਾਲ ਟਾਕਰਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭੂਸੱਤਾ ਦਾ ਐਲਾਨ (1752-65)

4. ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇਲਾਕੇ ਅਤੇ ਬਾਹਰੀ ਇਲਾਕਿਆਂ ਤ ਹਮਲੇ

5. ਰਾਜਨੀਤਕ ਸੰਗਠਨ (ਦਲਖਾਲਸਾ, ਗੁਰਮਤਾ, ਰਾਖੀ, ਅਤੇ ਮਿਸਲ ਸਹਿਤ)

VIII. ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ (1780-1849)

1. ਭੂਮਿਕਾ

2. ਏਕੀਕਰਣ, ਵਿਸਤਾਰ, ਅਤੇ ਰਾਜ ਦੀ ਮਜ਼ਬੂਤੀ

3. ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ

4. ਸੈਨਿਕ ਸੰਗਠਨ

5. ਰਾਜਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ

6. ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁਧ ਜੰਗਾਂ

IX. ਪੰਜਾਬ ਉੱਤੇ ਬਸਤੀਵਾਦੀ ਸ਼ਾਸਨ (1849-1919)

1. ਭੂਮਿਕਾ (ਬਸਤੀਵਾਦ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ)

2. ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ 1857 ਦਾ ਵਿਦਰੋਹ

3. ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਬਸਤੀਵਾਦੀ ਬਣਤਰ (ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਢਾਂਚਾ, ਫ਼ਜ਼, ਆਵਾਜਾਈ ਅਤੇ ਸੰਚਾਰ ਦੇ ਸਾਧਨ, ਪ੍ਰਿੰਟਿੰਗ ਪ੍ਰੈਸ ਅਤੇ ਆਧੁਨਿਕ ਸਿੱਖਿਆ ਸਹਿਤ)

4. ਸਮਾਜਿਕ-ਧਾਰਮਿਕ ਸੁਧਾਰ ਲਹਿਰਾਂ

- ਨਿਰੰਕਾਰੀ, ਨਾਮਧਾਰੀ, ਅਤੇ ਸਿੰਘ ਸਭਾ

- ਬ੍ਰਹਮੋ ਸਮਾਜ ਅਤੇ ਆਰਿਆ ਸਮਾਜ
- ਮੁਸਲਿਮ ਅੰਜੂਮਨ ਅਤੇ ਅਹਮਦਿਆ
- 5. ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਅਤੇ ਘਟ ਮਾਲੀਏ ਲਈ ਅੰਦੋਲਨ
- 6. ਗ਼ਦਰ ਲਹਿਰ

X. ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਦੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਰਾਜਨੀਤਕ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ (1919-47)

1. ਭੂਮਿਕਾ
2. ਜਲਿਆਂਵਾਲਾ ਬਾਗ (1919)
3. ਖਿਲਾਫਤ, ਨਾਮਿਲਵਰਤਨ, ਅਤੇ ਸਿਵਲ ਨਾਫ਼ਰਮਾਨੀ ਅੰਦੋਲਨ
4. ਗੁਰਦੁਆਰਾ-ਸੁਧਾਰ ਲਈ ਅਕਾਲੀ ਲਹਿਰ
5. ਕਾਂਤੀਕਾਰੀ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ
 - ਬੱਬਰ ਅਕਾਲੀ
 - ਕਿਰਤੀ-ਕਿਸਾਨ ਪਾਰਟੀ
 - ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਨੌਜਵਾਨ ਭਾਰਤ ਸਭਾ
6. ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦਾ ਮਤਾ (1940)
7. 'ਭਾਰਤ ਛੱਡ' ਮਤਾ (1942)
8. ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਵੰਡ (1947)

XI. ਅਜੋਕੇ 'ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਬੇ' ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਵੱਲ (1947-66)

1. ਭੂਮਿਕਾ
2. ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਵਾਸ, ਮੁੜਵਸੇਵਾ, ਅਤੇ ਜਨ-ਅੰਕੜਾ ਪਰਿਵਰਤਨ
3. ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ, ਅਤੇ 'ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਬੇ' ਦੀ ਮੰਗ (1950)
4. ਸੰਨ 1955 ਦਾ ਅਕਾਲੀ ਮੋਰਚਾ
5. 'ਖੇਤਰੀ ਫਾਰਮੂਲੇ' ਦੀ ਅਸਫਲਤਾ ਅਤੇ ਅੰਦੋਲਨ ਦਾ ਪੁਨਰ ਆਰਭ (1959)

6. 'ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਬੇ' ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ (1966)